

Школа успіху та творчих досягнень

Валентин КОНДРАТЮК,

директор Іваньківської загальноосвітньої школи I–III ступенів
Маньківської районної ради Черкаської області

Важливим питанням, яке сьогодні активно обговорюють у середовищі освітян і науковців, батьків і учнів, громади та суспільства в цілому, є проблема реформування сучасної школи як успішного інноваційного навчального закладу, який має відповідати не лише запитам сьогодення, а й бути спрямованим у день завтрашній, та є осередком консолідації всього суспільства заради майбутнього нації.

Відповідно до сучасних освітніх трансформацій інноваційний розвиток навчальних закладів України будується на принципах демократичності, гуманізму, природо- та культуровідповідності, єдності національного й загальнолюдського, розвивального характеру навчання, інноваційних способів організації освітнього середовища [1].

Ці принципи є засадничими для педагогічного колективу Іваньківської загальноосвітньої школи I–III ступенів у розбудові навчального закладу на ідеях творчої моделі «Школа успіху і творчих досягнень». «Допоможемо дітям стати щасливими та успішними» – таку місію у своїй діяльності вбачають педагоги школи.

Зазначимо, що проблему успіху в навчанні останніми роками вважають найважливішою і найперспективнішою у педагогічній науці і практиці. Спричинено це, насамперед, розумінням того, що на сьогодні вже недостатньо забезпечити школярів необхідною сумою знань. Важливо навчити їх вчитися, сформувати у них стійке позитивне ставлення до навчальної діяльності. Глобальною є тенденція «вчитися досягати успіхів».

З огляду на зазначене, навчально-виховний процес сучасного інноваційного навчального закладу має бути спрямований на забезпечення індивідуальних потреб школярів для їх успішної соціалізації, полегшення адаптації до самостійного життя, виховання відповідальності за прийняття рішень, формування єдиної життєвої, світоглядної, наукової, культурної та професійної компетентності учнів, що забезпечить їх подальше самовдосконалення та успішну самореалізацію.

Ми усвідомлюємо, що основу та зміст інноваційних освітніх процесів становить інноваційна діяльність, сутність якої полягає в оновленні педагогічного процесу, впровадженні новостворених у традиційну систему, що передбачає найвищий ступінь педагогічної творчості. Суб'єктом,

носієм інноваційного процесу є, насамперед, педагог-новатор. У широкому розумінні педагог-новаторами вважають педагогів, які працюють творчо, прагнуть оновлення своїх дидактичних і виховних засобів. У вузькому розумінні – це автори нової педагогічної системи, тобто сукупності взаємопов'язаних ідей і технологій навчання й виховання [2].

Провідною технологією діяльності Школи успіху і творчих досягнень є особистісно орієнтований підхід до навчання і виховання, що базується на концептуальних ідеях зарубіжних (С. Френе, Ш. Амонашвілі) та вітчизняних педагогів-новаторів (В. Сухомлинський, М. Гудзик, О. Захаренко, С. Логачевська, О. Скоринін), в основі дослідження яких – гуманістична педагогіка, самовіддана любов до дитини. Проблеми становлення й розвитку особистості, самовдосконалення як чинника духовності, досягнення успіху, що є основою освіти майбутнього, розглянуто в працях І. Беха, Л. Ващенко, С. Гончаренка, В. Кременя, О. Сухомлинської.

У ході пошуково-дослідницької роботи ми прагнули визначити оптимальну модель нашого навчального закладу.

Метою інноваційного розвитку Школи успіху та творчих досягнень є створення умов для здобуття кожним учнем того рівня освіти, який відповідає його здібностям та індивідуальним особливостям; розвиток інтелектуальної, емоційної сфери дитини, формування її ціннісних орієнтацій, предметних та життєвих компетентностей; розвиток соціальної компетентності на основі включення кожного школяра в систему ранньої предметної орієнтації, професійного самовизначення, профільного навчання, активної різнобічної діяльності в позаурочний час [5].

З огляду на основну мету, визначено пріоритетні напрями діяльності Школи успіху та творчих досягнень:

– компетентнісний – спрямований на формування ключових компетентностей;

– соціокультурний – забезпечує включення особистості в систему соціальних відносин, залучення до вирішення актуальних проблем навчального закладу, села, суспільства;

– дослідно-експериментальний – залучення учнівського та вчительського колективу до пошукової, науково-експериментальної діяльності, проектування способів вирішення проблемних і творчих завдань, формування готовності суб'єктів освітнього процесу до перетворення набутих знань на інструмент пізнання;

– громадянський – виховання свідомого активного громадянина з почуттям власної гідності, готового захистити свої права та свободи;

– полікультурний – навчання та виховання учнів на прикладі інтеграції та синтезу культур, поглядів, світоглядів, поваги до власної та інших культур, орієнтації у світовому культурному та інформатизованому просторі.

Концепцією визначено пріоритетні завдання інноваційного розвитку школи, зокрема, в аспектах:

– навчання – реалізація в навчально-виховному процесі принципів гуманної педагогіки; модернізація шкільної системи освіти з урахуванням сучасних тенденцій розвитку освітньої галузі;

– виховання – сприяння розвитку соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, підготовленої до професійного самовизначення;

– розвитку особистості – формування людини нового покоління, людини інтелектуальної, творчої, ініціативної і самостійної, здатної навчатися впродовж життя;

– формування демократичного навчального середовища – розбудова відкритої школи, яка має освітній потенціал для співпраці з батьками і громадою [4].

На сьогодні Іваньківська ЗОШ I–III ступенів базова у районній системі освіти за напрямками: «Впровадження педагогічних ідей В. Сухомлинського у навчально-виховний процес», «Школа сприяння здоров'ю», «Профільна освіта», «Технічна творчість», «Впровадження ІКТ у навчально-виховний процес», а також є опорним навчальним закладом Східного освітнього округу.

Концепція інноваційного розвитку Школи успіху та творчих досягнень реалізуватиметься на основі втілення розроблених цільових підпроектів: «Обдарована дитина», «Профільне навчання», «Творча реалізація педагогічних ідей В. Сухомлинського», «Я–толерантний простір».

Підпроект «Обдарована дитина» має на меті створення оптимальних умов для виявлення, розвитку і реалізації потенційних можливостей обдарованих дітей в усіх напрямках: інтелектуальному, творчому, спортивному, естетичному. Очікувані

результати від упровадження підпроекту такі: формування банку даних із різноманітних напрямів роботи з обдарованими дітьми; створення системи виявлення та розвитку обдарованих і талановитих дітей; створення умов для їх самореалізації шляхом надання якісних освітніх послуг, особистісно орієнтоване навчання і виховання, доступ до сучасних і традиційних інформаційних ресурсів.

Підпроект «Профільне навчання» реалізується з метою забезпечення рівного доступу до здобуття якісної загальноосвітньої профільної та допрофесійної підготовки учнівської молоді; виявлення та розвитку її професійних інтересів; реалізації ідей неперервної освіти впродовж життя. Пріоритетними напрямками проекту є формування соціальної, комунікативної, інформаційної, технічної, технологічної компетенцій учнів на допрофільному рівні та створення умов для розвитку навчально-пізнавальних і професійних інтересів, нахилів, здібностей і потреб учнів школи під час їхньої загальноосвітньої підготовки.

Очікувані результати реалізації означеного підпроекту такі: впровадження нових моделей профільного навчання; підготовка педагогів для реалізації профільного навчання; сприяння оснащенню кабінетів для профільного навчання старшокласників; налагодження конструктивних зв'язків зі школами та ВНЗ; запровадження системного моніторингового спостереження за якістю профільного навчання; підготовка учнів до свідомого вибору майбутньої професії.

Акцентуємо увагу на змісті підпроекту «Творча реалізація педагогічних ідей В. Сухомлинського», який спрямований на досягнення духовної спільності між учителем та учнем шляхом переосмислення філософії великого педагога-гуманіста. Пріоритетом проекту визначено формування гуманних відносин між учителями, дітьми, батьками. Очікуваними результатами впровадження такого підпроекту є: створення системи навчально-виховної роботи в школі на основі ідей гуманної педагогіки; усвідомлення дітьми ідей добротворення, співпраці та співчутливості; використання виховного впливу шкільного колективу та сім'ї; використання демократичних методів виховання та спілкування; моральне самовдосконалення

вчителя на засадах гуманної педагогіки; виховання громадянської гідності, віри в добре начало в людині, любові до рідної землі та рідного краю; формування в педагогів усвідомлення необхідності впровадження ідей гуманізації та демократизації навчально-виховного процесу; створення безпечного толерантного середовища; виховання соціально активної та комунікативної особистості з високим рівнем духовності і моралі; збереження і зміцнення здоров'я дітей, формування азбуки моральної культури особистості.

Прогнозованими результатами впровадження Концепції інноваційного розвитку Іванківської загальноосвітньої школи I–III ступенів – «Школи успіху та творчих досягнень» є такі: створення інноваційної компетентнісно-орієнтованої освітньої системи розвитку особистості XXI століття засобами Інтернет-технологій та єдиного інформаційно-освітнього простору; запровадження сучасних інноваційних технологій навчання в освітній простір школи; узгодження потреб ринку освітніх послуг та ринку праці, забезпечення конкурентоспроможності випускників школи; залучення учнів до національної культури, зміцнення моралі й духовності, формування в учнівської молоді світоглядних позицій, патріотизму; виховання демократичної культури та громадянської свідомості учнів засобами дитячого самоврядування; виховання соціально адаптованої, здатної до самореалізації та гармонійного розвитку, особистості; утвердження здоров'язбережувального освітнього простору школи в аспекті духовного, психічного, соціального та фізичного здоров'я; формування позитивного іміджу школи завдяки високому рівню якості освіти, фаховій майстерності педагогів, новітнім технологіям, комфортним умовам навчання.

Утім основним результатом діяльності педагогічного колективу Школи успіху та творчих досягнень є високий рівень конкурентоспроможності нашого випускника – молоді людини, яка володіє життєвими навичками та компетентностями, необхідними для успішного вирішення життєвих завдань, які постануть у різних сферах життєдіяльності (виробництво, політика, життя громади, освіта, сімейне життя, мистецтво, дозвілля тощо). Саме компетентний випускник спроможний зберегти, розкрити, розвинути та цілеспрямовано реалізувати свій життєвий і життєтворчий потенціал в умовах складних вимог і ризиків сьогодення.

Література

1. Ващенко Л. М. Технології управління інноваційними процесами / Л. М. Ващенко. – [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/manage/1308>
2. Бех І. Д. Особистість у просторі духовного розвитку: навч. посіб. / І. Д. Бех. – К.: Академвидав, 2012. – 256 с.
3. Даниленко Л. І. Управління інноваційною діяльністю в загальноосвітньому навчальному закладі: Монографія / Л. І. Даниленко. – К.: Міленіум, 2004. – 352 с.

4. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» (№433-IV від 16 січня 2003 р.) / Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2003. №13. – С. 93.
5. Концепція інноваційного розвитку ЗНЗ [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://undip.org.ua/.../konceptiya_innovatsiyonogo_rozvytku_ZNZ...
6. Концепції та програми розвитку школи / укл. В. В. Григораш. — Х.: Вид. група «Основа», 2014. – 224 с. – (Серія «Абетка керівника»).

Анотації

Валентин КОНДРАТЮК

Школа успіху та творчих досягнень

У статті розкрито сутність інноваційного розвитку Школи успіху та творчих досягнень; акцентовано увагу на визначенні місії та стратегічної мети школи; висвітлено основні завдання та принципи діяльності школи; окреслено особливості структури навчального закладу та основні завдання структурних підрозділів школи; визначено цільові проекти роботи школи як інноваційного закладу та окреслено очікувані результати впровадження Концепції.

Ключові слова: інноваційний розвиток, Школа успіху та творчих досягнень, місія школи, стратегічна мета школи, цільові проекти.

Валентин КОНДРАТЮК

Школа успеха и творческих достижений

В статье раскрыта сущность инновационного развития Школы успеха и творческих достижений; акцентировано внимание на определении миссии и стратегической цели школы; обозначены основные задания и принципы деятельности школы; очерчены особенности структуры учебного заведения и основные задачи структурных подразделений школы; определены целевые проекты работы школы как инновационного заведения и представлены прогнозируемые результаты реализации Концепции.

Ключевые слова: инновационное развитие, Школа успеха и творческих достижений, миссия школы, стратегическая цель школы, целевые проекты.

Valentyn KONDRATYUK

The School of success and creative achievements

The article deals with the essence of the innovative development of «The School of Success and Creative Achievements». The emphasis is made on the determination of the school's mission and strategic goal. It is pointed out on the main tasks and principles of school's activity, on the peculiarity of school's structure and on the main tasks of its structural parts. Besides much attention is given to determined aim-projects of innovative school. Also the expective results of the Conception's embodiment are outlined.

Keywords: innovative development, the school of success and creative achievements, school's mission, strategic goal of school, aim-projects.